

ITUC&ETUC ve Türk Üyeleri TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK ve KESK'in Ortak Açıklaması

3-5 Mayıs 2017 tarihlerinde Türkiye'de gerçekleştirilen Misyon'un ardından, ITUC&ETUC ve dört Türk Üyesi tarafından ortaklaşa benimsenmiştir.

3-5 Mayıs 2017 tarihleri arasında müşterek bir genişletilmiş ITUC & ETUC heyeti Ankara'ya gelmiştir.

Heyetin hedefi, 2016'nın Ekim ortasındaki heyetin gelişinden bu yana Avrupa sendikal hareketi olarak, Türkiye'deki sendikal üyelerin durumundaki yeni gelişmeleri Türkiye'deki dört üye (Türk-İş, Hak-İş, Disk ve Kesk) ile değerlendirmek olmuştur.

Bu seferki heyette ITUC ve ETUC'a ek olarak, iki ulusal konfederasyondan – DGB (Almanya) ve TUC (Birleşik Krallık) – ve alınan tedbirlerden en fazla oranda etkilenen sektörlerin federasyonlarından (EPSU, kamu hizmetleri; ETUCE, öğretmenler; UNI Global, zanaat ve hizmetler; IndustriALL Global, madencilik, enerji ve üretim sektörleri) temsilciler de yer almıştır.

Heyet, terörist saldırıları ve gücü ele geçirme ve demokrasiyi devirmeye yönelik anayasa dışı girişimleri kınadığını bir kere daha teyit etmiştir.

Uluslararası temsilciler Türk Hükümetinin, çoğu zaman hukukun üstünlüğüne uymayan bir şekilde, kanıta ve karineye dayanmayan, çoğunluğu kamu görevlilerine ve aynı zamanda, başta kayyum atanmışlar olmak üzere, belediye işçilerine yönelik gerçekleştirilen, işçilerin kitlesel olarak işten çıkartılması dalgası konusunda endişe duyduğunu iletmiştir.

Her ne kadar farklı yaklaşımlara sahip olan sendikalardan oluşan bir heyet olsa da, bu müşterek heyet ortak bir analizi paylaşmış ve ortak talepleri formüle etmiştir.

Sendika heyeti başlıca siyasi partilerin, AB Delegasyonunun, ILO Ofisinin, STK'ların, insan hakları derneklerinin, Türkiye Barolar Birliğinin ve Çalışma Bakanlığının temsilcileri ile görüşmüştür.

Heyet kendi içindeki verimli bir toplantının ve daha sonra gerçekleştirdiği farklı toplantıların neticesinde şu sonuçlara varmıştır: Türkiye'nin çok sayıda tehlike ve tehditle yüz yüze olduğunu kabul etmiştir; ancak başarısız darbe girişiminin ardından olağanüstü hal ve kanun hükmünde kararnamelerin güvenliği sağlamanın ötesine geçtiğine ve orantısız olduğuna vurgu yapmıştır; öyle ki, ihraç ve açığa almalar on binlerce işçinin geçim kaynağını yıkmaktadır ve insani bir problem haline gelmektedir; alınan tedbirlerin iş dünyası, yatırım ve işler üzerinde önemli olumsuz etkisi bulunmaktadır; bu sırada işçiler ve sendikalar için elzem olan İş Sağlığı ve Güvenliği yatırımları, bazı taşeron ve istihdam büroları kanalıyla çalışmanın yaratmış olduğu güvencesizlik veya toplu iş sözleşmelerinin yenilenmesi gibi meseleler bir kenara atılmış bulunmaktadır; ve son olarak sürdürülebilir, kapsayıcı, demokratik, laik ve istikrarlı bir toplumun gelişiminin temeli olan sosyal barışın önemi vurgulanmıştır.

Heyet demokratik değerlere, ILO sözleşmelerinde, uluslararası şartlarda ve Avrupa Şartında ortaya koyulan sendikal özgürlüklere ve hukukun üstünlüğüne tam saygıya verdiği koşulsuz desteği tekrar etmiştir.

Örgütlenme özgürlüğü, grev hakkı ve toplu sözleşme hakkı dâhil olmak üzere, Türkiye'deki sendikal haklara, saygı duyulmasına ve güçlendirilmesine özel dikkat çekilmelidir.

Çalışma Bakanlığı ve yukarıda bahsi geçen aktörler ile yapılan toplantıların neticesinde, müşterek heyet, Türk yetkililerinden aşağıda belirtilen hususları talep etmiştir:

- a) Olağanüstü Hal uygulamasının kaldırılması için gereken koşullar sağlanmalıdır.
- b) Kanıt/hukukun üstünlüğüne dayanmaksızın yapılmakta olan toplu ihraçlar, açığa almalar, sindirme ve tutuklamalar durdurulmalıdır.
- c) Net bir suçlama olmaksızın, dosyası mahkemede bekletilen tüm gözaltındaki işçiler, kamu görevlileri, gazeteciler, parlamenterler ve seçilmiş belediye başkanlarının serbest bırakılması çağrısı yapılmalı; gözaltındaki diğer kişilere erişim sağlanabilmelidir.
- d) Suçu kanıtlanana kadar masumiyet ilkesini, cezai sorumluluğun ve cezalandırmanın bireyselliği ilkesini, bağımsız ve şeffaf biçimde adil olarak yargılanma ve temyiz prosedürlerini içeren normal mevzuata, hukukun üstünlüğüne saygıya, demokrasiye ve adalete geri dönülmelidir.
- e) Olağan Üstü Hal Tedbirleri Soruşturma Komisyonu (23 Ocak tarihli karar) oluşturulmalı, bu komisyonun kararları yargıya tabi olmalı ve bağımsız, şeffaf, etkili temyiz ile son çare olarak Avrupa seviyesinde başvuru yolunun açık olması imkânı temin edilmelidir.
- f) İşlerinden ihraç edilen ve açığa alınan kişilerin şikâyetleri ivedilikle giderilmeli ve söz konusu kişiler işlerine iade edilmelidir.
- g) İfade, konuşma ve basın özgürlüğü sağlanmalı; demokratik ve bağımsız medya ve dernek yeniden açılmalıdır.
- h) ILO'nun, özellikle de 87 ve 98 nolu sözleşmelerinde belirtilen temel çalışma standartlarının ihlal edilmesi durdurulmalı, bu standartlara saygı duyulmalı ve bunlar benimsenmelidir.
- i) Problemlerin çözümü noktasında taraflar yapıcı bir diyalog oluşturmalıdır.

ITUC, ETUC ve üyeleri yukarıda bahsi geçen temel değerler için dayanışma içindedir ve söz konusu temel değerlerin savunulması ve geliştirilmesi için herkesle işbirliği içinde çalışacaktır. Bu konuda daha ileri işbirliğini teşvik edecek ve yapıcı diyaloglarını yoğunlaştıracaklardır.

Avrupa, Türkiye ve uluslararası toplum Türkiye'nin her yerine barış, demokrasi, ekonomik kalkınma, eşitlik ve adil işi yaymak için çabalarını artırmalıdır.

Son olarak heyet AB, ILO ve Avrupa Konseyinden, özellikle sosyal partnerlerin uygun ve etkin katılımı kanalıyla, bu taleplerin uygulanmasını takip etmesini ve gözlemlemesini talep eder.

Ankara, Cuma, 5 Mayıs 2017